11 de febrer Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència

Per què quan pensem en personatges famosos o importants en la ciència al llarg de la història no només pensem en noms d'homes reconeguts sinó també el motiu de la seva fama? Isaac Newton, per la gravetat; Einstein, per la relativitat; Darwin, per l'evolució; Galileu, per l'heliocentrisme; Stephen Hawking, pels forats negres; Fleming, per la penicil·lina; Thomas Edison, per la bombeta; etc. Però, en canvi, mai pensem en Marie Curie (l'única coneguda a trets generals), per la radiació; Sophie Germain, pels nombres primers; Lise Meitner, per la fissió nuclear; Emmy Noether, per l'àlgebra abstracta; Ada Byron, per la programació; entre d'altres?

Les noies, al llarg de la nostra etapa educativa i assignatura rere assignatura, veiem com pràcticament no tenim absolutament cap referent femení al llarg de la història amb certa importància o reconeixement, sigui en l'àmbit que sigui. O el que pot ser pitjor encara, quan alguna dona és mencionada, va sempre acompanyada d'un home (normalment el seu marit), fent que ella quedi relegada en un segon pla i invisibilitzada. Els mèrits i tributs se'ls queda el seu marit i ella acaba sent "la mujer florero", aquesta figura de dona acompanyant, callada i submisa, que l'únic paper que juga és orbitar al voltant del seu marit i donar-li suport incondicional a tot el que fa. I, de fet, quan alguna dona no ha complert amb aquest rol esperat, ha estat profundament odiada pel públic doncs no està complint amb la seva única funció, que és "estimar i retornar-li amb amor tot el que ell ha fet per ella".

Aquesta escena, que la podem visualitzar molt bé amb personatges i parelles més antigues en la història, de vegades ens costa reconèixer-la en l'actualitat, tot i que continua passant. Estem constantment veient a les notícies com les dones són anomenades com "la dona de" o "l'ex de" quan elles mateixes ja són conegudes i tenen una carrera professional independent del seu marit. Per exemple ningú concep llegir "el marido de Angelina Jolie..." o "el marido de Shakira..." en canvi, si hem llegit molts cops "la mujer de Brad Pitt..." o "la mujer de Piqué...". També ho veiem molt en els descobriments científics quan en comptes de posar els noms i cognoms de la dona posen "una chica descubre...", fent que se li tregui importància a l'avanç

científic aconseguit. Un altre àmbit on veiem la invisibilització de la dona és en l'esport femení, quan el mèrit sempre se l'emporta l'entrenador (home) encara que el partit hagi sigut guanyat per les jugadores. I així un llarg etcètera d'exemples.

Tampoc podem deixar de mencionar les allaus de crítiques i comentaris despectius que reben les dones quan esdevenen personatges públics en comparació als homes. Aquestes passen a ser assenyalades per qualsevol peça de roba que portin, maquillatge, quilos de més, quilos de menys, si van o deixen d'anar amb algú, se'ls pregunta més per la seva vida sentimental que per la seva feina feta, se'ls hi conten les estries o els pèls un a un, se les jutja per la seva forma de menjar, caminar, parlar...

L'últim punt a tocar, és que, si objectivament les dones hem ocupat menys espais al llarg de la història no a sigut per falta de voluntat o per manca d'habilitats o menys intel·ligència que els homes, sinó perquè no hem tingut les mateixes oportunitats. El fet que les dones no poguessin accedir a l'educació, fossin obligades de joves a tenir infants i a responsabilitzar-se de la cura de la llar i els seus familiars, les van impedir desenvolupar-se en àmbits com les matemàtiques, la física o la biologia.

El conjunt de coses mencionades al llarg de l'escrit, provoquen que, inconscientment, ens costi participar en espais on se'ns ha fet entendre que no hi tenim cabuda i on sabem que la nostra feina serà invisibilitzada o se'ns criticarà per la nostra forma de vestir.

Potser és per això que hauríem de començar a dir a les nenes des que són petites, que elles també poden descobrir coses, també poden practicar esport, també poden anar a l'espai i també poden curar a milers de persones sense necessitat de ser "la dona de" o sense por que se les critiqui per no anar impol·lutes les 24 hores del dia.

Això, però, s'aconsegueix amb una educació no sexista i amb igualtat d'oportunitats. Donant el reconeixement que mereixen les dones, totes les dones. Des de les que t'envolten fins a la gran científica de l'any, perquè totes són importants. I potser així, i només potser, algun dia aconseguirem que tot allò que fan les dones, deixi de ser subestimat.